

tiszta pénzgazdaságban is a haszonbér a földjáraadék szerződéses alakja, azt következteti, hogy a 6140/1923. M. E. sz. rend. módot nyújt arra, hogy most újra visszanyúljunk a régi, kipróbált értékmérőre, a terményre és helyreállítsuk a haszonbér járadéktermészetét. A jogászi gondolkodás ilyenféle experimentumot azonban nem enged meg. A haszonbér jogilag nem földjáraadék, hanem a haszonbérő által gyümölcsöző dolog vagy jog időleges haszonvételének átengedéséért a tulajdonosnak fizetett készpénzösszeg (MT. 1533. §.). Ahhoz, hogy a haszonbérő kötelezettségét másként mint pénzüsszeg fizetésével teljesítse, nekünk a felek ily irányú megegyezésére vagy jogszabályra van szükségünk. A jogász nem kérdezi és nem kérdezheti azt, vajjon a 6140/1923. M. E. sz. rend. „módot ad“ e arra, hogy a haszonbér terményben is fizetessék, hanem csak azt, vajjon hatályban álló és törvényes jogszabályban tényállásként megállapított oly tények forognak-e fenn, amelyek esetére a haszonbérnek terményben való fizetését teljesítésnek kell elfogadni. A kormány bölcsesége, amelyre *Leopold* hivatkozik, a jogász számára csak annyiban jön tekintetbe, amennyiben e bölcseségnek fennálló jogszabályban fogható bizonyítéka mutatkozik, a bíróságok bölcsesége pedig annyiban, amennyiben ez a jogalkalmazás kereteit túl nem lépi. De sem kormány, sem bíróság nem tehet hatályossá oly rendeletet, amely hatályát vesztette, nem tehet törvényessé oly rendeletet, amely törvényes felhatalmazás nélkül adatott ki, nem adhat hatáskört annak a vegyes bíróságnak, amelynek nincs hatásköre s nem devalorizálhat oly rendelet alapján, amely valorizál. A haszonbérlet jogilag époly kevésbé földjáraadék, amely kevésbé a tulajdonjognak korlátozása a még oly súlyos örökösödési adó, vagy amely kevésbé kényszer alapján meg lehetne támadni valamely szerződést azért, mert a determinizmus elmélete szerint minden elhatározás kényszerű módon függ a motívumok hatóerejétől. A jog atmoszférája a konstrukció, s ha abból kiemeljük: megfullad.

M.

ÜGYVÉDSÉG

Ügyvédi elvétést a bíróság az ügy méltányos elbírálásával helyrehozhat, amint azt a pestv. kir. törvényszék Kail-tanácsa tette Pkf. I. 1298/1931. sz. végzésével. Tényállás: Eladott ingó vagyon árverési vételárát osztják fel. A háztulajdonos elsőbbségi igényt érvényesít. Kifogásolják a házbérlőkövetelést. A háztulajdonost perre utasítják a sorrendi végzésben, hogy 30 nap alatt érvényesítse per útján házbér-

követelését az illetékes bíróságnál. A végzés nem mondja meg, hogy ki ellen kell a pert megindítani. Nem is szükséges, mert az 1881:LX. tc. 119. §. ut. bek. világosan megmondja, hogy ha törvényes zálogjoggal bíró követelés valóságát vonják kétségbe, a pert a végrehajtást szenvedő ellen kell megindítani. Ezt véti el a háztulajdonos ügyvédje, amikor a keresetet 30 nap alatt a kifogást tévő és nem a végrehajtást szenvedő ellen indítja meg. Csak mikor már a II. bíróság is hivatalból visszautasítja a keresetet, kap észbe, megfelelőbezi ugyan ezt az ítéletet, de végre helyesen megindítja a pert végrehajtást szenvedő ellen is. Felfolyamodás folytán a pestvidéki kir. törvényszéknek a felett kellett döntenie, hogy helyesen sorozott-e a bíróság házbérvékövetelés törlesztésére a háztulajdonos javára, azaz kellő időben beadottnak tekintendő-e még a végrehajtást szenvedő ellen jóval a megszabott 30 napon túl benyújtott kereset, nem késett-e ez el. Időközben végrehajtást szenvedő ellen jogerős ítéletet is sikerült a háztulajdonosnak szerezni. A kir. törvényszék a Pp. 184. §-ára alapította felfogását, hogy a háztulajdonos nem késett el keresetével, mert először helytelenül megindított peres eljárás alatt, tehát még a visszautasító határozat jogerőre emelkedése előtt indította meg szabályszerű perét s így nem telt el a visszautasító határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a perindítás magánjogi hatályai fennmaradtak, annak dacára, hogy az elkövetett hiba nyilván a törvénynek ügyvéd részéről történt elnézéséből eredt.

Dr. Korányi Károly

Az ügyvédség külföldön. Angliátán kétféle ügyvéd van: solicitor és barrister. A solicitor pályára készülőknek előbb kamarai vizsgálóbizottság előtt felvételi vizsgát kell tenni. Ezután a jelölt öt évig egy gyakorló ügyvéd solicitor irodájában dolgozik. A második év végén vizsgát kell tenni, majd pedig az ötödik év végén záróvizsgát. Ha ezen követelményeknek eleget tett és előzőleg az egyetem jogi fakultásán legkevesebb egy évet hallgatott, úgy jelentkezhet az ügyvédi karba való felvétel végett. Az ügyvédi kamaráknak felügyeleti és fegyelmi joga van tagjai felett. A solicitorok csak az alsó bíróságok előtt tárgyalhatnak, megbízóikkal és az ügyvédek másik csoportjával, a barristerekkal közvetlen összeköttetésben állanak. Szigorú felelősséggel tartoznak a reájukbízott ügyek ellátásáért és díjaikat peres uton hajtják be. Solicitor csak angol állampolgár lehet.

A barristerek gyakorlati kiképzése a négy legrégebb londoni jogászegyesület hatáskörébe tartozik. Ezen jogászegyesületek fegyelmi jogkört gyakorolnak tagjaik felett és határozataik ellen fegyelmi ügyekben a rendes bírósághoz